

Pysäköinninvalvontatoimiston toiminnan taloudellinen tulos vuosina 1972 — 1974:

*Taloudellinen
tulos*

	v. 1972 mk	v. 1973 mk	v. 1974 mk
käyttötulot	1 696 237	1 955 070	2 267 542
käyttömenot	787 436	964 250	1 393 524
nettotulot	908 801	990 820	874 018

Kaupunkimittausosasto

Yleistä

Rakennuslupia myönnettiin kertomusvuonna 528 (ed. v. 585) uudisrakennukselle. Välittömästi rakennustoimintaan liittyvien palvelusten kysyntä väheni samassa suhteessa ed. vuoteen verrattuna, mutta muissa toimintamuodoissa ei palvelusten kysynnässä tapahtunut muutoksia. Kysyntä saatiin tyydytetyksi öljytuotteiden hintojen ja muusta kustannustason noususta huolimatta kuljetuskustannusten ja kartografisten töiden tileille myönnettyjen lisämäärärahojen avulla.

Henkilökunta

Kertomusvuoden päättyessä oli osaston palveluksessa 127 henkilöä, joista 64 viranhaltijaa ja 63 toimihenkilöä. Näiden lisäksi osastolla oli tuntipalkkaisia mittausetumiehiä, mittaushmiehiä ja autonkuljettajia vuodenajasta riippuen 30—40. Palveluksesta eronneiden tilalle jouduttiin kouluttamaan 11 uutta mittausmiestä.

Lukumäärä

Osaston palveluksesta *erosi* kertomusvuonna 13 henkilöä: Kartanpiirustuspääll., kaksi piirtäjää, haastemies, katukorv.ins., piiri-ins., ins., arkistojärjestäjä, kaksi karttapalvelun hoit., apul.tonttikirjanhoit., vahtimest. ja mittausteknikko. Palvelukseen *otettiin* vuoden aikana 18 henkilöä: yhdeksän piirtäjää, kaksi kartoittajaa, kartanpiirustuspääll., katukorv.ins., ins., kaksi karttapalv.-hoitajaa, apul.tonttikirjanhoit. ja arkistojärjestäjä.

Vaihtuvuus

Kuukausipalkkaisen henkilökunnan vaihtuvuus oli kertomusvuonna 12.5 %.

Tekniset välineet

Perushankintoja supritettiin kertomusvuonna seuraavasti:

Hankinnat

- valolatomakone karttatekstien tekemiseen
- kaksi kevyttä moottoriporakonetta kiintomerkkien ja rajapyykkien rakentamiseen ja hakemiseen
- maastotyöryhmien käyttöön viisi elektronista pienoislaskinta

Vuotuishankinnat:

- kaksi autoa
- vaaituskoje (yksi v. 1940 hankittu koje poistettiin loppuun kuluneena)
- pistevalotuslaite (vanha hiilikaarilamppu jäi varalaitteeksi).

Toiminta

Toiminnan kehittäminen ja taloudellisuuden parantaminen

Kertomusvuonna pyrittiin kehittämään toimintaa ja sen taloudellisuutta mm. seuraavasti:

- suoritettiin koetyönä neljän kuukauden aikana geodeettista laskentaa etäispäättteen avulla
- perustettiin kolmas maastotyöryhmien aluekskus Kannelmäkeen
- osasto osallistuu yhdessä tietokeskuksen ja johtoja rakentavien laitosten kanssa kiinteistöviras-

ton aloitteesta perustetun johtotietojärjestelmän kehittämistyöryhmän työhön
- 11.3. vahvistettiin uusi rakennusvalvontataksa, jolloin osaston tulot lisääntyivät.

Toimintamuodot

Kiintopiste-verkosto Kertomusvuonna rakennettiin, mitattiin ja laskettiin mm. Länsi-Pasilan, Kannelmäen, Malmin keskustan, Paloheinän ja MaTaPuPu:n alueille yksi kolmiopiste sekä monikulmiopisteitä 508 ja korkeuskiintopisteitä. 32.

Karttojen valmistaminen ym. *Kartoitukset ja ilmakuvaukset.* Kartaston ajantasalla pitämiseksi suoritettiin maastomittauksia uudisrakennusten ja uusien katujen osalta koko kaupungin alueella.

Uudelleen kartoitusta varten suoritettiin ilmakuvauksia kaavassa 1 : 4 000 seuraavasti:
Pasilassa 200, Laajasalontien alueella 300, Malmin alueella 20 ja Puistolassa 90 ha eli yht. 610 ha.

Kantakarttaa 1 : 500 valmistettiin ilmakuvauksista stereokartoituksena Nurmijärventien alueelta 170, Pasilasta 60 ja Laajasalontien alueelta 120 ha eli uudelleen kartoitusta yht. 350 ha.

Eri laitosten tarvitseman ilmakuvamateriaalin hankkimiseksi kuvattiin koko kaupungin alue kaavassa 1 : 10 000.

Kartografiset työt *Erilaisia karttoja valmistettiin* kertomusvuonna seuraavasti:

mittakaava

kantakartta	1 : 500 kpl	1 : 1 000 kpl	1 : 2 000 kpl
- uusia ja uusittuja lehtiä yhteensä	30	468	689
- kokonaistäydennys	564		

Asemakaavan pohjakartat alueittain 14 kpl (n. 1 306 ha)

Asemakaavan muutosten pohjakartat 146 kpl (n. 1 964 ha)

Maanalaisten johtojen yhdistelmäkartta mittakaavassa 1 : 500:

- maanpäälliset laitteet konstruoitu 17 lehdelle
- täydennetty johtotiedoilla 24 lehteä
- valmistunut ajantasallapitooon 5 lehteä
- ajantasallapidossa yhteensä 111 lehteä
- maanalaisia tunneleita erill. lehdille 7.5 km

Virastokartta 1 : 4 000 (Vi 4/68):

- piirretty aluejakoelementti 40 lehteä
- maankäyttö, 1972-kartta, osallistuttu valmistukseen 11 x 18 elem.

Karto- ja diagrammeja valmistettiin 75 kpl
Paino-originaaleja valmistettiin khn luvalla yksityisille 44 kpl

Karttojen painatukset:

- matkailukartta 1 : 10 000 keskusta/1 : 40 000 yleiskarttaa (Os 10 K/Y 40)	15 300 kpl
- osoitekarttaa 1 : 10 000	221 100 »
- yleiskarttaa 1 : 40 000, aluejako	1 100 »
- yleiskartta 1 : 75 000	800 »
- kuvakartta 1 : 4 000	10 000 »

Karttajäljennösten valmistus:

	Omaan käyttöön	Muille	Yhteensä	Kartta- palvelu
	kpl	kpl	kpl	
- valo-, kuultovalo- ja siirtokopioita	25 135	17 680	42 815	
- xerox-kopioita	35 150	857	36 007	
- muovikopioita	531	659	1 190	
- valokuvauksia, valokuvakopioita	3 485	1 525	5 010	
		kpl		
Karttapalvelussa myytiin karttalehtiä		125 884		
näistä:				
- opaskarttoja (s. 20)		35 409		
- matkailukarttoja (Os 10 K/Y 40)		12 474		
- kuvakarttoja		2 990		
karttakirjoja (Os, Vi, Ki)		1 553		
Seinäkarttoja valmistettiin		255		

Kiinteistönmuodostustoiminta ja tonttikirjanpito

Kertomusvuonna suoritettiin kiinteistönmuodostamiseen liittyviä tehtäviä ja rekisteröintiä seuraavasti:

	kpl
- tonttiehdotuksia	158
- tontinmittauksia	267
- yleisen alueen mittauksia	123
- rasi-toimituksia	11
- lohkomisia	21
- rajankäyntiä	4
- tilansiirtoja tonttirekisteriin	62

Toiminnan pääosa kohdistui Itä-Pasilan, Kannelmäen, Pohjois-Haagan, maaliikennekeskuksen ja MaTaPuPu:n aluerakennuskohteisiin.

*Rakennus-
toiminnan
välitön
palvelu*

Toimintaa kuvaavat seuraavat numerotiedot:

	kpl		kpl
- rakennuspaikan merkitsemisiä	681	- korkeusaseman näyttöjä	279
- sijaintikatselmuksia	696	- täydennettyjä tonttikarttoja	1 421
- muita kuin tonttikarttoja	1 306	- pöytäkirjajäljennöksiä	1 867
- rajanäyttöjä	65	- tonttikirjaotteita	3 073

Rakenteiden ja maan liikkumisen toteamiseksi suoritettiin toistuvia tarkkailumittauksia seuraavasti:

- metron rakennusalueella (390 tarkkailupistettä)
- Kyläsaaren puhdistuslaitoksella
- Konalantien sillalla
- Martinlaakson radan sillalla ja
- Vuosaaren kansakoululla.

*Maanmittaus-
alan muut
tehtävät*

Rakennuslain mukaisia kadun rakentamiskorvauksia esitettiin perittäväksi 4 974 481 mk, mikä jakaantui 299 tontinomistajan kesken. Kadun ja viemärin rakentamiskorvauksia pantiin maksuun 6 525 592 mk, johon sisältyi myös aikaisempina vuosina määrättyjen korvausten vuotuismaksuja. Korvauksia maksettiin kaupungille 6 245 795 mk. Kertomusvuoden ylijäämä oli 279 797 mk.

*Katukorvaus-
asiat*

Asemakaavalain mukaisia katumaakorvauksia ja rakennuslain 75 §:n mukaisia katualuekorvauk-

sia esitettiin perittäväksi 155 maanomistajalta yht. 235 662 mk. Kyseisiä korvauksia pantiin mak-suun 315 093 mk, johon sisältyi myös aikaisempina vuosina määrättyjä korvauksia. Korvauksia maksettiin kaupungille 245 870 mk, joten kertomusvuoden ylijäämä oli 70 003 mk.

Rakennusviraston katurakennusosaston toimeksiannosta laadittiin esityksiä *yleiseen käyttöön luovutettavista kaduista* sekä luetteloita näiden varsilla olevista tonteista ja alueista. Osasto edusti myös kaupunkia niissä maistraatin katselmuksissa ja istunnoissa, joissa käsiteltiin edellä mainittuja esityksiä.

Kertomusvuoden alusta voimaan tulleen jätevesimaksulain johdosta selvitettiin osastolla, mitkä kiinteistöt jätevesimaksulain 16 §:n mukaan suorittavat vain puolet jätevesimaksun käyttömaksusta. Selvityksen kohteena oli n. 8 000 kiinteistöä.

Talous

Määrärahojen käytön kehitys:

vuosi	käyttömenot mk	käyttötulot mk	tulot menoista %:na
1970	3 812 086	548 480	14.4
1971	4 062 188	633 487	15.6
1972	4 530 370	716 055	15.8
1973	5 211 664	877 792	16.8
1974	6 168 244	1 256 841	20.4

Katukorvaustoiminta tuotti kertomusvuonna kaupungille pääomatuloja yht. 6 491 665 mk.

Geoteknillinen toimisto

Henkilökunta

Lukumäärä Henkilöstön määrän kehitys näkyy liitteessä 2 olevasta kuviosta 1.

Geoteknillisen toimiston päällikkönä toimivan geoteknillisen asiantuntijan lisäksi toimistossa oli kertomusvuoden lopussa henkilökuntaa seuraavasti: geotekn. ap.asiantuntija, geotekn. insinööri, geologia, 2 suunn.insinööriä, suunn.teknikko, kenttätöypäällikkö, tstosihteeri, 3 käsittelyteknikkoa, 3 tutk.teknikkoa, 8 piirtäjää, kanslisti-sihteeri, kirjanpitäjä, ap.kanslisti, 2 maalaboranttia, varast.hoitaja, preparaattori ja vahtimestari. Kenttähenkilökuntaa oli vuoden lopussa 20 kairaus-etu- ja kairausmiestä.

Edellisenä vuonna vallinneen työvoimapulan takia oli vuoden päättyessä avoinna geoteknikkoin-sinöörin ja kaksi piirtäjän tointa sekä kenttähenkilökuntaa oli 3 — 5 henkilöä vähemmän kuin edellisinä vuosina. Piirtäjien vaihtuvuus oli suuri: neljä piirtäjää erosi ja tilalle saatiin vain kolme.

Toiminta

Luonteenomaista toiminnalle oli geoteknillisten suunnittelutehtävien lisääntyminen ja kenttätutkimustöiden väheneminen.

Liitteessä 2 esitetyistä kuvioista 2 — 4 ilmenee töiden lukumäärän kehitys vuonna 1969 — 1974.

*Tehtävien
tilaajat*

Kertomusvuonna suoritetuista töistä laskutettiin yht. 2 378 000 mk, mikä jakautui eri toimeksi-antajien kesken seuraavasti:

- kaupunkisuunnitteluvirasto	20.6 %	- sähkölaitos	10.3 %
- rakennusvirasto, katurakennusos.	23.4 »	- vesilaitos	2.2 »
- » talosuunnitteluos.	10.5 »	- urheilu- ja ulkoiluvirasto	0.5 »
- metrotuotanto	21.8 »	- väestönsuojelukeskus	0.4 »
- asuntotuotantotoimisto	10.3 »		100.0 %

Kertomusvuoden aikana tilattiin 153 työtä. Huomattavimpia työkohteita olivat mm. Hanasaaren B-voimalaitoksen ja Kyläsaaren vesiensuojelulaboratorion pohjarakennustöiden suunnittelu ja valvonta. Itäisen ydinvoimalan kaukolämpöjohtolinjojen esisuunnittelu, Länsi-Pasilan alueen pohjatutkimukset sekä Martinlaakson radan siltojen ja asemien pohja- ja kalliorakennustöiden valvonta. Itäkeskuksen alueella käynnistettiin yhdessä VTT:n geotekniikan laboratorion, katurakennusosaston ja Itäkeskusprojektin kanssa kunnallistekniikan perustamistapojen selvitys pehmeillä savialueilla. Tutkimukseen osallistui myös ruotsalaisia ja neuvostoliittolaisia asiantuntijoita.

Työkohteet

Kaupungin kunnallistekniikan suunnittelijoille järjestettiin geoteknillisen suunnittelun koulutus-tilaisuuksia. Suunnittelijoiden käyttöön laadittiin kolme monistetta: »Kunnallistekniikan geoteknillinen tutkimus ja suunnittelu», »Täyttömäkien rakentaminen kaupunkialueella» sekä »Melun-suojarakenteiden perustamistapaselvitys».

Koulutus-toiminta

Organisaatio

Toimiston sisäisen organisaation kehittämiseksi laadittiin henkilöiden tehtäväkuvaukset ja siirryttiin suunnitteluryhmien toiminnan suunnittelussa tavoitejohtamiseen. Kenttämiesten palkkauksessa siirryttiin syksyllä kokonaistuntipalkkausjärjestelmään.

Kenttäkalusto

Toimiston kenttäkalustoa kehitettiin merkittävästi hankkimalla uusi raskas tutkimusporausyksikkö vanhan käytöstä poistetun sijaan. Kaksi vanhaa kompressoria vaihdettiin äänieristettyihin Tamrock'in kompressoreihin ja kolmanteen rakennettiin myös äänenvaimennus. Toimiston kompressoreiden melu on nyt alle 85 dB ja myös porakoneiden melua voitiin hankittujen uusien äänenvaimennuslaitteiden avulla merkittävästi alentaa.

Talous

Geoteknillisen toimiston varsinaiset toimintakustannukset olivat 2 579 817 mk ja koostuivat seuraavasti:

Toiminta-kustannukset

- eri virastojen ja laitosten toimeksiannosta suoritettavat työt 2 491 311 mk
- yleiskäyttöiset selvitykset ja muut ilman toimeksiantoa suoritettavat työt 81 132 mk
- kiinteistöhallinnon toimeksiannosta suoritettavat työt 2 437 mk
- geoteknillisten karttojen näyttö yleisölle ja karttajäljennösten myynnin kustannukset 4 936 mk

Toimiston kaluston perushankinnat olivat 37 740 mk.

Toimiston laskutus kaupungin muille laitoksille oli 2 378 863 mk, tulot geoteknillisten karttojen ja karttajäljennösten myynnistä 3 501 mk sekä muut tulot 29 437 mk eli yht. 2 411 801 mk.

Tulot

Geoteknillinen toimisto toimii omakustannusperiaatteella kaupungin sisäisenä insinööri-toimistona, jolloin suoritettavat tehtävät laskutetaan tilaajilta syntyneiden kustannusten mukaan. Kaupungin nettotaloutta on rasittanut toimiston budjetista aikaisempina vuosina n. 4 – 5 %:n osuus ja vuonna 1974 n. 8 %:n osuus.

Omakustannus-periaate

Koko kaupunkia palveleva geotekniikkaan liittyvä hallinnollinen toiminta samoin kuin pohjatutkimusaineiston esittäminen yleisölle on jatkuvasti lisääntynyt. Tämän vuoksi on geoteknillinen

toimisto esittänyt PTS- ja KTS-suunnitelmissa, että laskuttamatta jäävää osuutta toimiston budjetista voitaisiin lisätä, jolloin toimiston kilpailukyky hintatasossa säilyy yksityisiin insinööritoimistoihin verrattuna.

Maatalousosasto

Henkilökunta

Lukumäärä Kertomusvuoden päättyessä kuului maatalousosaston henkilökuntaan 21 henkilöä, joista virkasuhteessa oli 7 ja työsuhteessa 14. Tuntityöntekijöistä oli osa talvikauden rakennusviraston puhtaanapito-osaston tehtävissä.

Toiminta

Osallistuminen työryhmiin Osasto oli edustettuna alunperin PTS 1976 — 85:n valmistelua varten muodostetussa viher- ja virkistysaluesuunnitelmia koordinoivassa ns. vapaa-alueiden yhteistyöryhmässä sekä Tuomarinkylän kartanon alueen maankäyttösuunnitelmaa laativassa työryhmässä.

Maa-alueiden hoito Toimintavuonna oli osaston hoidossa yhteensä 1 056 ha maa-alueita, joista oli maataloustuotannosta poistettua pellonvarausopimuksiin sisältyvää peltoa 64 ha. Helsingin kaupungin alueella oli peltoa 826 ha ja muiden kuntien alueilla yhteensä 230 ha. Etäisimmät alueet olivat Mäntsälässä 8 ha, Kirkkonummella 87 ha ja Lohjan maalaiskunnassa 18 ha. Uutena alueena osaston hoitoon määrättiin n. 8,50 ha:n peltoalue Suutarilasta. Maa-alueet vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 34 ha, mikä johtui lähinnä viljelysmaan käyttämisestä rakennusmaaksi.

Oma viljely Omassa viljelyksessä olivat Fallkullan, Haltialan, Pukinmäen ja Tuomarinkylän maatilat. MaTaPuPu-alueella sijaitsevien Fallkullan ja Pukinmäen tilojen hoito oli yhdistetty samaan työnjohtajapiiriin.

Peltoalan käyttö oli seuraava:

	v. 1974		v. 1973	
	ha	%	ha	%
- ruis	92	14	101	15
- ohra	411	62	392	58
- kaura	58	9	73	11
- kevättrapsi	29	4	17	2
- niittonurmi	32	5	34	5
- kesanto	38	6	63	9
oma viljely yhteensä	660	100	680	100

Peltoalueiden hoito perustui pääosin viljanviljelyyn. Kesantomaille levitettiin asumajäteliettä 34 ha:lle. Viljelykasveille, jotka eivät saaneet lietalannoitusta, annettiin super Y-lannoitteita 228,4 tn ja salpietaria 13,7 tn. Rikkakasvien hävittämistä suoritettiin erilaisilla kemiallisilla torjunta-aineilla. Runsaan lietalannoituksen saaneilla alueilla viljan korren vahvistamiseksi käytettiin CCC-kasvuhormoonivalmistetta.

Viljelyskasvien kokonaissadot ja keskimääräiset hehtaarisadot vuosina 1974 ja 1973 olivat seuraavat (ohran luvut perustuvat varastossa olevan tavaran osalta arvioon):

	v.1974		v. 1973	
	sato, tn	keskim. kg/ha	sato, tn	keskim. kg/ha
- ruis	297	3 238	295	2 933
- ohra	1 282	3 117	1 178	3 004
- kaura	40	—	104	1 425
- kevättrapsi	83	2 815	37	2 125
yhteensä	1 702		1 614	